

Brief uit Yerseke

Yerseke nr 992

22-8-1964

In ons streekblad vonden we enige weken geleden nog al uitvoerige gegevens over de vissersvloot in Zeeland. Daaruit bleek dat begin 1964 de gehele vloot bestond uit 340 eenheden. Hiervan waren 83 schepen voor garnalenvissen en 257 voor de oester- en mosselvisserij in gebruik. Daarvan waren 78 voor de oesters, 103 voor de mosselbedrijven en 76 voor gemengde bedrijven, oesters en mossels dus. Verreweg de meeste schepen varen vanuit Yerseke, namelijk 167, dan volgen Bruinisse met 42, Tholen met 21, Zierikzee met 9, Clinge met 6, Graauw en Terneuzen elk met 3, Bergen op Zoom met 2 en Hoofdplaat en Wemeldinge elk met 1 schip. Ongeveer gelijktijdig vonden we een berichtje afkomstig uit de **Yerseksche zondagbode van 1904 (60 jaar geleden dus)** dat Yerseke toen telde als vissersschepen 78 hoogaarden, 52

aken, 25 hengsten, 2 schouwen, 5 stoomboten en 3 blazers. In totaal dus 165 schepen. Hoe groot toen het aantal was op de andere vissersplaatsen weten we niet. Wel menen we te kunnen zeggen dat alleen Yerseke in aantal ongeveer nu weer gelijk staat met toen. Want al geven de nummers die op iedere schuit van iedere gemeente met de gemeenteletters moesten worden aangebracht aan weerszijden op de (voor) boeg en aan beide zijden van het grote zeil beslist niet het juiste aantal weer toch geven ze genoeg aanwijzing tot het vaststellen van hetgeen we zoëven deden ten opzichte van de vloot te Yerseke, namelijk dat ze nu nog ongeveer even groot is. Nemen we nu Bruinisse met 42 stuks dan zij opgemerkt dat wij een vissersschip toen kenden met als nummer 156. En dan dan weten we niet of dit toen wel het hoogste nummer was. Voor Yerseke kenden we toen nummers boven de 200. Nemen we Tholen

met nu 21 stuks daar weten we nog van nummer 96. Misschien ook nog niet het hoogst. Zierikzee, nu 9 bestond in 1904 nog niet als mosselvisserijplaats. Voor Clinge staan er nu 6 te boek maar wij herinneren ons nog CL.50. Ook weer: mogelijk evenmin het hoogste Graauw 3 stuks nu, maar wij kenden inder tijd de GRA.98. Terneuzen met 3 stuks nu zal er toen wel niet hebben gehad. Bergen op Zoom met 2 nu had vroeger een hoogaard varend onder BZ.19. Hoofdplaat en Wemeldinge ieder 1 dat zal ook toen nie tveel meer zijn geweest. Philippine noch Hontenisse worden nu meer genoemd. Maar wij kenden de PI.99 en de HON.22. Het zou wel interessant wezen eens uit te zoeken hoe en waardoor die drastische verminderingen ontstonden en waarom te Yerseke alleen ondanks het zo veel groter worden der schepen toch het aantal ongeveer gelijk bleef. Een faktor van betekenis kunnen en zullen we evenwel noemen. Toen 60 jaar terug waren hier op Yerseke slechts een goed tiental mosselkwekers. En de laatste jaren worden door de kwekers van Yerseke zeer verreweg

de meeste mossels geleverd. Hoe dat komt is ons inziens best te verklaren maar ten opzichte van Zierikzee dat toen nog geen mosselkwekers had, nu 9 (grote) telt zou dit gauw gezegd kunnen worden. Dat Philippine toen zo groot was en nu niet meer op de lijst voorkomt is ook niet moeilijk te verklaren: de Braakman werd ingedijkt (Het valt ons in dat Veere ook niet meer als haven van mosselkwekers wordt genoemd terwijl het vroeger er toch altijd 3 tot 4 in de haven had). Hontenisse dat ook niet wordt genoemd heeft toch nog altijd de HON.42. We hebben er ook nog een weten varen van 's Heer-Arendskerke en eveneens een vanuit Goes Krabbendijke, nu niet meer genoemd, had toen ook minstens 12 stuks en Kruijningen (vanuit Hansweert en een vanuit Oostdijk, beiden behorende tot de gemeente Kruijwingen) had er ook enige. Dus zoals men ziet er is in de laatste 60 jaar nog al wat veranderd. Ook over de modellen van toen zou nog veel kunnen worden gezegd. Eveneens over de plaatsen waar ze werden gebouwd. Van de 5 stoomboten die er in 1904 waren (in latere jaren waren er nog een paar meer) is nog slechts een in gebruik en vaart vanuit Wemeldinge. De hoogaarden werden gebouwd in Tholen. Arnemuiden ('n paar op Veere), Bruinisse, Willemstad en Lekkerland. De hengsten werden vrijwel uitsluitend gebouwd op de werven van Verras en van Campen te Paal (gemeente Graauw en (wel de meeste) bij de Klerk op Kruispolder (gemeente Hontenisse). De lemmerjachten of -aken komen oorspronkelijk van werven rond de voormalige Zuiderzee Lemmer. Makkum, Workum, Kampen, Schouwen en Aken werden bij mijn weten nooit in Zeeland gebouwd maar gekocht in Zuid-Holland. De 3 blazers (voorzien van waterbun) werden gebezigt bij de kreeftvisserij.

N.B. — De prijzen in vetjes gedrukt zijn opgegeven per 50 Kg

	20-8-1964	21-8-1964	24-8-1964	25-8-1964	26-8-1964
Tongen, grote — Sole, grosse	8.03- 7.74	8.10-8.—	8.40- 7.90	8.22- 8.03	8.16- 8.03
3/4 tongen — 3/4 plie	6.08- 5.80	6.37- 6.64	5.75- 5.50	6.12- 5.82	6.29- 5.85
Bloktongen — Sole moyenne	6.13- 5.70	6.38- 5.05	5.79- 5.37	6.09- 5.80	6.39- 5.94
Voor-kleine — Petite	6.79- 6.40	7.05- 6.27	6.94- 5.98	6.32- 6.78	7.20- 5.98
Kleine — Toute petite	7.34- 6.80	7.09- 6.73	7.02- 6.43	6.91- 6.78	7.19- 6.80
Tarbot, grote — Turbot, gros	4.60- 3.90	5.70- 4.—	4.60- 3.70	5.— 4.50	5.40- 4.10
Middel — Moyenne	.....	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petite	.....	118.—88.—	124.—112.—	154.—112.—	190.—124.—
Griet — Barbue	84.—82.—	.....	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petit	66.—	.....	.....	.....	.....
Schol — Plie	60.—	.....	59.—	56.—46.—	54.—46.—
Grote iek — Grosse	56.—	.....	56.—	56.—46.—	53.—45.—
Kleine iek — Petite	44.—	.....	48.—43.—	54.—40.—	55.—47.—
Iek 3e slag — 3e sorte	43.—	.....	50.—40.—	44.—30.—	58.—42.—
Platjes — Toute petite	46.—21.—	55.—20.—	46.— 7.—	38.—20.—	43.—22.—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros	68.—64.—	41.—33.—	36.—23.—	54.—22.—	43.—32.—
Middel — Moyen	72.—57.—	48.—20.—	43.—12.—	31.—17.—	39.—18.—
Kleine — Petit	35.—19.—	27.—10.—	20.— 8.—	26.— 8.—	14.— 8.—
Heek, grote — Merlu, gros	.....	.....	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....	.....	.....
Rog — Raie	.....	.....	.....	.....	.....
Rode poon — Perlon	.....	17.—	.....	14.—10.—	8.— 5.50
Grauwe poon — Grondin	.....	102.—44.—	86.—42.—	60.—46.—	60.—44.—
Kabeljauw — Cabillaud	74.—62.—	62.—17.—	52.—12.—	65.—16.—	63.—13.—
Gullen — Petit kabellaud	68.—18.—	.....	.....	162.—134.—	23.—27.—
Hozemondhamme — Baudroie	.....	.....	.....	.....	.....
Wijting — Merlan	38.—16.—	32.— 8.60	17.—10.—	38.—32.—	84.—76.—
Schar — Limande	40.—	.....	32.—22.—	.....	.....
Steeschol — Sole limande	.....	76.—70.—	90.—	.....	.....
Zeehaai — Aiguillat	.....	.....	.....	.....	.....
Hondshaai — Roussette	.....	.....	.....	.....	.....
Arend (Pieterman) — Gr. vive	.....	.....	.....	.....	.....
Makreel — Maquereau	.....	30.—14.—	41.—19.—	40.—15.—	32.—12.—
Horsmakreel — Saurel	.....	.....	.....	.....	.....
Rode knorhaan	.....	.....	.....	.....	.....
Zeilrog — Raie radiée	.....	.....	.....	.....	.....
Zeekreeft — Langoustine	.....	.....	.....	.....	.....
Schaat — Flotte	.....	.....	.....	.....	.....
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.	.....	.....	.....	.....	.....
Lom — Brosme	.....	.....	.....	41.—	.....
Kongeraal — Congre	.....	.....	.....	.....	.....
Leng — Lingue	.....	.....	.....	41.—37.—	40.—
Schartong — Cardine	.....	.....	.....	.....	.....
Volle haring — Hareng	14.11	17.—11.—	17.—11.—	16.—11.—	.....
IJle haring — Hareng guai	.....	.....	.....	.....	.....
Haringshaai — Latour	.....	19.—	31.—29.—	32.—27.—	27.—23.—
Steenholk — Tacaud	.....	.....	.....	.....	.....
Heilbot — Flétan	.....	4.60- 4.10	4.30- 2.30	4.80	4.40- 3.90
Koolvis — Colin	.....	36.—26.—	.....	38.—10.—	49.—13.50
Staud — Esturgeon	.....	.....	.....	.....	.....
Zeeewolf — Loup de Mer	.....	.....	.....	38.—	.....
Pollak — Lieu jaune	.....	.....	.....	50.—46.—	.....
Koningsvis	.....	.....	.....	.....	.....
Zonnevis — St.-Pierre	.....	.....	.....	.....	13.—12.—
Bot	60.—20.—	19.—18.—	.....	.....	.....
Mol	.....	.....	.....	.....	.....
Zalm	7.20- 4.40	.....	7.—	.....	.....

MINIMUM PRIJS VOOR HARING VERHOOGD

Het bestuur van het produkt-schap voor vis en visprodukten heeft besloten de minimumprijs voor verse haring te verhogen. Sinds ruim 4 en jaar staat de afslagprijs op 22 cent, maar nu wordt het 25 cent. De minimumprijs van makreel is eveneens op 25 cent gebracht.

De stichting van de Nederlandse Visserij had verzocht om een verhoging tot 28 cent, maar dit werd de meesten te veel, zodat het tot een compromisvoorstel kwam. De viskonservenindustrie was hier natuurlijk vlak tegen, zoals te verwachten viel. De belangen van rederijen en verwerkingsindustrie botsen tenslotte al vele jaren. De laatste groep wees op het verschil in kwaliteit van haring en verweet de rederijen dat men de moeilijkheden met de prijzen nu gewoon naar de industrie doorschuift. Maar dar de werknemers achter de reders stonden hadden de viskonservenindustrievertegenwoordigers weinig kans. En ook de groot-handel stelde zich achter de reders, al wist men wel het bewuste compromisvoorstel er door te drukken.